

Regionala utvecklingsnämndens plan 2023-2025

Innehåll

Regionala utvecklingsnämndens plan 2023-2025	1
Organisation och lagstöd	3
Vision och värdegrund	4
Inriktning och uppdrag.....	4
Omvärldsförändringar.....	5
Strategiska perspektiv och mål	6
Samhällsperspektivet - Ett hållbart och livskraftigt län (RS, RUN)	7
Medborgarperspektivet - Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet (RS, RUN, PN).....	11
Verksamhetsperspektivet - Behovsstyrd och hållbar regional utveckling i samverkan (RUN).....	13
Ekonomiperspektivet - Långsiktigt hållbar ekonomi (RS, RUN, PN)	14
Särskilda uppdrag	15
Ekonomiska förutsättningar och ramar	16
Bilagor	20

Organisation och lagstöd

Region Norrbotten har av riksdagen och regeringen fått i uppdrag att ansvara för den regionala utvecklingen. Genom aktiva insatser och samverkan inom områdena kultur, näringsliv och samhälle, ska regionen bidra till länets utveckling och skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle med goda livsmiljöer. Det regionala utvecklingsansvaret (RUA) regleras årligen i ett villkorsbeslut från Näringsdepartementet och innehåller följande uppdrag:

- Regional utvecklingsstrategi (RUS)
- Länsplan för transportinfrastruktur
- Finansiering till projekt, företagsstöd och kommersiell service (så kallade 1:1 medel)
- Bredbandskoordinator
- Digitaliseringskoordinator

Regionen ska årligen återrapportera till regeringen vad som gjorts inom ramen för villkorsbeslutet.

Kultursamverkansmodellen infördes 2011 för att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer inom konst- och kulturområdet. Staten har dock fortsatt tagit ett övergripande strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitiken. Kulturplanen samverkar med visionsdokument, policybeslut, strategier och riktlinjer på kommunal, regional och nationell nivå. De sju områden som ingår i samverkansmodellen är:

1. Professionell teater-, dans- och musikverksamhet
2. Museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete
3. Biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet
4. Professionell bild- och formverksamhet
5. Regional enskild arkivverksamhet
6. Filmkulturell verksamhet
7. Främjande av hemslojd

Bidraget till regional kulturverksamhet från staten ska främja en god tillgång inom de områden som förordningen omfattar.

Ett antal lagar och förordningar styr arbetet:

- Förordning om regionalt tillväxtarbete (2017:583)
- Lagen om ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar (Ds 2017:61)

- Svensk författningssamling, förordning 2010:2012.
- Lag om kollektivtrafik (2010:1065)
- Förordning om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet (2010:2012)
- Bibliotekslag (2013:801)
- Museilag (2017:563)
- Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

Regionala utvecklingsnämnden (RUN) ansvarar för regionala utvecklingsfrågor och är organisatoriskt placerad under regionfullmäktige. Nämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare, nämndens presidium utgörs av ordförande samt vice ordförande. Avdelningen för regional utveckling som leds av regional utvecklingsdirektör stödjer nämnden i arbetet. Regionala styrande dokument inom området är:

- Strategisk plan 2023-2025
- Regional utvecklingsstrategi för Norrbotten 2030
- Kulturplan för Norrbotten 2023-2026
- Länstransportplan Norrbotten 2022-2033
- Smart specialiseringsstrategi för Norrbottens län 2030

Regionala utvecklingsnämnden kan på eget initiativ, eller på initiativ av fullmäktige, ge särskilda utredningsuppdrag till regionala utvecklingsdirektören.

Vision och värdegrund

Region Norrbotten arbetar för alla människor som bor, lever och verkar i Norrbotten. Regionens vision är **”Tillsammans för Norrbotten – bästa livet, bästa hälsan”**. Med visionen som ledstjärna ska regionen bidra till ett län med god livskvalité, trygghet och framtidstro. Visionen är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Norrbotten.

Inriktning och uppdrag

I denna plan för regionala utvecklingsnämnden tydliggörs framgångsfaktorer och målsättningar som ska bidra till att övergripande strategiska mål inom regional utveckling uppnås.

Det regionala utvecklingsansvaret handlar om att tillsammans arbeta för att Norrbotten ska vara ett attraktivt län att bo, leva och verka i. Som regionalt utvecklingsansvarig arbetar regionen för att länets kommuner, näringsliv, länsstyrelse, universitet och civilsamhället ska samverka i viktiga frågor som påverkar Norrbottens framtid och utveckling. Regionen ska vara en stark röst för Norrbotten.

Verktyg för det regionala utvecklingsarbetet är kunskap, policypåverkan, strategier och planer, mötesplatser, finansiering, kulturverksamhet samt bolag inom näringsliv och infrastruktur. Regionens politiker har en viktig roll att företräda regionen och påverka beslut som har betydelse för Norrbotten. Påverkansarbete sker även inom ramen för det ordinarie arbetet som utförs av alla medarbetare på avdelningen för regional utveckling.

Den regionala utvecklingsstrategin beskriver hur Norrbotten ska utvecklas. Visionen är att Norrbotten ska bli Sveriges mest välkomnande och nytänkande län med hållbarhet, jämställdhet, jämlikhet och mångfald i fokus. Strategins prioriterade insatsområden är:

- Hög livskvalitet i attraktiva livsmiljöer
- Hållbara transporter och tillgänglighet
- Flexibel och väl fungerande kompetensförsörjning
- Smarta, hållbara innovationer och entreprenörskap

Omvärldsförändringar

Samhällsutvecklingen i Norrbotten går en ljus tid till mötes och den gröna omställning som sker inom basindustrierna är både banbrytande och föregångsexempel för resten av världen. Från Strategisk plan 2023-2025:

Effekter av geopolitiska förändringar

Rysslands anfallskrig mot Ukraina medför en osäkerhet kring dess påverkan på Norrbotten. För Region Norrbotten är det viktigt att stå upp för de demokratiska värden som är del av regionens värdegrund samt att anpassa sig till ett nytt säkerhetsläge. Ekonomiska effekter ses med ökade priser för framför allt energi och mat samt ökad inflation och minskad köpkraft bland medborgarna.

Satsningar i Norrbotten

Det planeras för stora investeringar i Norrbotten de kommande åren med utbyggnad av både nya industrier och infrastruktur. Detta som ett led i utvecklingen för ökad hållbarhet inom exempelvis batteri, gruv och

stålindustri. Regionens utmaning är den sociala hållbarheten där ökad befolkning är en förutsättning för den förväntade tillväxten i industrin. De satsningar som sker i regionen kommer även innebära en ökad konkurrens om regional arbetskraft. Regionen har även en stor andel äldre vilket innebär en utmaning för regionens egen kompetensförsörjning.

Strategiska perspektiv och mål

Nedan följer regionala utvecklingsnämndens konkretisering av regionfullmäktiges strategiska mål med framgångsfaktorer och styrmått kopplade till regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Vid uppföljning av de strategiska målen används framgångsfaktorerna, styrmåtten, kontrollmått och pågående aktiviteter för bedömning av måluppfyllelse.

Region Norrbottens strategiska perspektiv och mål samt framgångsfaktorer kopplade till regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde visualiseras i tabellen nedan. Vid varje strategiskt mål anges ansvarig nämnd, RS=regionstyrelsen, RUN=regionala utvecklingsnämnden, PN=patientnämnden.

Samhällsperspektivet - Ett hållbart och livskraftigt län (RS, RUN)

Norrbotten uppfattas som välkomnande och nytänkande. **Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten** som erbjuder bra boende, intressanta jobb, väl fungerande service, ett rikt kulturliv, förutsättningar för god hälsa och en aktiv fritid. En jämlik och jämställd samhällsplanering bidrar till att Norrbottningen lever ett gott liv och gör hälsofrämjande val. **Civilsamhället och kulturen är starkt och levande** och bidrar till ett demokratiskt samhälle för kvinnor och män och till nytänkande lösningar för våra samhällsutmaningar samt ett rikt fritidsliv.

Norrbottens näringsliv och dess branscher tar tillvara möjligheter till expansion och står starkt vid förändringar. Region Norrbotten verkar för ett konkurrenskraftigt och breddat näringsliv som skapar tillväxt, utveckling och arbetstillfällen för kvinnor och män i hela länet. Norrbotten är attraktivt för etableringar, investerare och nya invånare. Regionen verkar för **starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap** inom näringsliv och offentlig sektor.

Region Norrbotten arbetar som regionalt utvecklingsansvarig och organisation för en omställning till ett flexibelt och resurssnålt län där **naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt**. Insatser görs för hållbara och klimatanpassade samhällen och byar. Norrbotten bidrar med sina unika förutsättningar till en grön omställning av hela samhället fossilfritt och klimatneutralt 2045. Region Norrbotten bidrar till god beredskap och förutsättningar att ställa om inför oväntade händelser och självförsörjningsgraden har ökat.

Regionen arbetar för en fysisk och digital **hållbar infrastruktur som möter morgondagens behov**. Ett sammanhängande transportsystem och förbättringar inom väg, järnväg, sjöfart och luftfart skapar förutsättningar för hållbara och effektiva person- och godstransporter. Den digitala infrastrukturen är utbyggd och hela Norrbotten har tillgång till stabila tjänster av god kvalitet.

Region Norrbotten arbetar för ett tydligt regionalt ledarskap. Tillsammans med andra aktörer driver regionen påverkansarbete så **beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma** för människor, kultur och natur samt för organisationen.

Framgångsfaktor: Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten
Region Norrbotten stöttar kommunerna i arbetet med attraktiva livsmiljöer som kännetecknas av mångfald, nytänkande och öppenhet. Människor ska

känna sig trygga och delaktiga och kreativa idéer ska uppmuntras och tillåtas utvecklas. Att främja attraktiva livsmiljöer innebär insatser för hög livskvalitet, en god samhällsplanering och god tillgång till kommersiell och offentlig service.

Regionens konstverksamheter är ett stöd i arbetet med lokala konstprojekt, utställningar, residens, konstnärliga gestaltningar samt pedagogisk verksamhet för att skapa levande och kreativa samhällen. Kulturmiljö är det samlade uttrycket av spår som människor genom tiderna lämnat i ett landskap. Att tillgängliggöra och säkerställa Norrbottens kulturmiljöer är en viktig del av att skapa platser och samhällen som människor vill besöka och leva i. Norrbottens museum är ett stöd för kommunerna i arbetet med att bevara, använda och utveckla Norrbottens kulturmiljöer samt lyfta fram pågående samhällsomvandlingars, industriverksamheters och klimatförändringarnas påverkan på Norrbottens kulturmiljöer och kulturarv.

Utbildning är tillgänglig på olika nivåer i hela länet för att män och kvinnor med olika ålder och bakgrund ska kunna studera på hemmaplan

Nr	Styrmått	Ingångsvärde	Mål 2023	→	Mål 2025	Källa	Period
1	Antal kommuner med samarbete inom konstområdet	9	Bibehålla		Bibehålla	Avdelningen för regional utveckling	ÅR
2	Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet	14	Bibehålla		Bibehålla	Avdelningen för regional utveckling	ÅR
4	Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland	65 %	Bibehålla		Bibehålla	Avdelningen för regional utveckling	ÅR

Framgångsfaktor: Civilsamhället och kulturen är starkt levande

En handlingsplan har tagits fram för att realisera den regionala överenskommelsen om samverkan mellan Samforma, Region Norrbotten och Länsstyrelsen i Norrbottens län. Överenskommelsen innebär att parterna tillsammans ska möta samhällsutmaningar och verka för ett livskraftigt Norrbotten. Parterna bidrar med kunskaper och erfarenheter utifrån sina olika roller. Överenskommelsen ska bidra till att stärka demokratin och öka delaktigheten i samhället.

Framgångsfaktor: Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap

Den naturbaserade ekonomin är dominerande och specialiseringsgraden är hög. Regionen arbetar med att öka diversifieringen för att minska sårbarheten, det vill säga smart diversifiering. Fem branscher – testnäringar, rymd, energi, besöksnäring, kulturella och kreativa näringar – pekas ut i Smart specialiseringsstrategin som potentiellt starka branscher som ökar näringslivets dynamik.

Insatser görs för att skapa förutsättningar för kluster inom prioriterade branscher och därmed regionens utvecklingskraft. Aktiviteter genomförs som resulterar i att företagen samarbetar i högre utsträckning, både gällande forskningsprojekt och försäljning mot nya marknader. Det ska leda till innovationer och hållbar tillväxt. Region Norrbotten skapar förutsättningar

för att aktörer i länet ska kunna ansöka om konkurrensutsatta EU-program som exempelvis Horisont Europe.

Projekt- och företagsstöd används för att förverkliga regionala utvecklingsstrategin och Smart specialiseringsstrategin. Innovationsmiljöer och entreprenörskap stärks genom regionala projekt och genom att växla upp de statliga medlen med EU-medel. Näringslivets utveckling stärks även genom de investeringsstöd som beviljas. Regionen tar en aktiv roll vad gäller dialog med kommuner och företag. Företagen utgör en viktig del i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin och Smart specialiseringsstrategin.

Framgångsfaktor: Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt

Samverkan inom fysisk planering bidrar till ökad kunskap och förståelse för hur samhällsförändringar påverkar kommuner och regioner och bidrar till en mer samhällsekonomisk planering. Den regionala utvecklingsstrategin kopplas ihop med den kommunala översiktsplaneringen för ett rumsligt perspektiv som visar regionala prioriteringar geografiskt. Det finns utvecklade och etablerade samverkansforum och mötesplatser för att främja hållbar fysisk planering i hela länet.

Länets gröna näringar stärks och självförsörjningsgraden ökar. Regionen verkar för att visionen ”Mer norrbottnisk mat på tallrikarna” uppnås inom ramen för Norrbottens livsmedelsstrategi. Genom samverkan, påverkan och facilitering för norrbottnisk livsmedelsproduktion, förädling och konsumtion avlastas det globala miljöavtrycket. Vidare ger det förutsättningar för ökad biologisk mångfald, cirkulär ekonomi, positiva hälsoeffekter och en stärkt regional attraktivitet.

Framgångsfaktor: Hållbar infrastruktur som möter morgondagens behov

Region Norrbotten arbetar för att funktionella och hållbara transport- och kommunikationslösningar utvecklas och upprätthålls i länet. Detta görs bland annat genom åtgärder som prioriteras i den regionala Länstransportplanen 2022-2033 där regionen samverkar med Trafikverket och kommunerna om olika regionala satsningar på fossilfria transportkedjor, bilvägar, gång- och cykelvägar samt vissa infrastrukturåtgärder för kollektivtrafiken. Stor del av planens medel avsätts för ombyggnation till mötesfri väg för ökad trafiksäkerhet och framkomlighet.

Region Norrbotten samverkar med andra aktörer och deltar i påverkansarbetet för en järnväg längs norrlandskusten samt flygtrafik till och från hela länet. Norrbotniabanegruppen och samarbetet Botniska korridoren är viktiga aktörer i påverkansarbetet och bidrar till att tydliggöra norra Sveriges samlade prioriteringar för transportsystemet.

Tillgången till bredband är god i tätort och ökar successivt i övriga delar av länet. Medborgarnas digitala mognad har ökat och antalet hushåll anslutna

till bredband med hög kapacitet har blivit fler. Allt fler digitala samhälls- och välfärdstjänster utvecklas och bidrar till ökad service i glesbygd.

Nr	Styrmått	Ingångsvärde	Mål 2023	→	Mål 2025	Källa	Period
12	Norrbotnibanan byggs i dess hela sträckning Umeå Luleå	Norrbotnibanan, sträckan Umeå Skellefteå, byggstart 2025-2027 och planering sträckan Skellefteå-Luleå, enligt nationell plan 2022-2033.	Säkerställa progress i arbetet		Norrbotnia banan, tidigarelagd byggstart sträckan Umeå-Skellefteå. Byggstart sträckan Skellefteå Luleå under planperioden 2022-2033.	Avdelningen för regional utveckling	ÅR
13	Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit/s	83% (2021)	85%		95%	PTS bredbandskartläggning (mäts årligen i oktober)	ÅR

Framgångsfaktor: Beslut på nationell och EU-nivå är gynnsamma för länet och organisationen

Region Norrbotten arbetar med påverkansarbete för att skapa förutsättningar för länets utveckling i tätort, landsbygd och glesbygd. Dessutom utvecklas goda kontakter med omvärlden som påverkar vilka beslut som förbereds, eller borde förberedas, för att uppnå de bästa förutsättningarna för regionens medborgare, besökare, företag och organisationer. Norrbotten är en tydlig avsändare i nationella och internationella beslutsprocesser, såväl som i det regionala utvecklingsarbetet.

Medborgarperspektivet - Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet (RS, RUN, PN)

*Norrbotten har goda **kommunikationer till, från och inom länet**. Kollektivtrafiken är enkel, attraktiv, användbar och jämställd med utgångspunkt från resenärens behov. Kollektivtrafiken är ett sammanhållet system mellan regional och lokal trafik samt mellan länet och angränsande länder och län.*

*Det finns en god **tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets**. Invånarna i Norrbotten kan se och göra, uppleva och höra kultur på olika platser i länet. Den regionala kulturen har ett medborgarfokus där kulturen är en dynamisk och obunden kraft med yttrandefrihet som grund. Kulturen har ett egenvärde och bidrar till ett rikare liv, personlig utveckling och ett vidgat perspektiv.*

*Alla medborgare **är delaktiga i samhällets utveckling** och har möjlighet att påverka beslut. Det finns etablerade mötesplatser och dialog forum för medborgare och särskilda grupper. Civilsamhället erbjuder vägar till engagemang och deltagande i samhällsutvecklingen. I Norrbotten finns det goda möjligheter för **jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande**.*

Framgångsfaktor: Kommunikationer till, från och inom länet

Region Norrbotten, som medlem i kommunalförbundet Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM), skapar förutsättningar för en kollektivtrafik som är ett attraktivt alternativ och komplement till bil för daglig arbets- och studiependling för kvinnor och män. En samordnad kollektivtrafik med buss och tåg knyter ihop regionen med omkringliggande län och underlättar därmed resor och pendling för arbete, studier och besökare inom och över länsgränserna. För långväga resor och arbetspendling är flyget viktigt.

Framgångsfaktor: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets

Alla medborgare har tillgång till kulturella upplevelser och möjlighet att skapa och uttrycka sig. Kultur i Norr är ett etablerat interregionalt nätverk där de norra länen samverkar i kulturfrågor för att stärka kulturen för både regional och nationell utveckling.

Ett väl fungerande och väl utvecklat arrangörskap med stark lokal förankring är en förutsättning för att nå ut med ett kulturutbud till en bred publik i hela länet. Region Norrbotten, tillsammans med kommunerna, underlättar och

utvecklar förutsättningar för arrangörer i Norrbotten utifrån de behov och utmaningar som finns.

Framgångsfaktor: Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling

Invånarna i Norrbotten har möjlighet att delta i samhällsutvecklingen och påverka beslut. Region Norrbotten fortsätter att utveckla arbetet med att skapa mötesplatser och forum för kvinnor och män med olika ålder och bakgrund och från olika geografiska platser.

Framgångsfaktor: Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Bättre matchning av behov på arbetsmarknaden och tillgång till kompetens genom uppbyggnad av långsiktiga strukturer i bred samverkan med aktörer i länet. Effektiva strukturer för validering etableras i länet.

Verksamhetsperspektivet - Behovsstyrd och hållbar regional utveckling i samverkan (RUN)

*Region Norrbotten arbetar tillsammans med kommuner, myndigheter och andra aktörer för en stärkt lokal och regional utvecklingskraft. Tillsammans genomför regionen **strategier, planer och program** som den regionala utvecklingsstrategin, Norrbottens folkhälsostrategi, Norrbottens kulturplan strategi för jämställdhet i Norrbotten och länstransportplanen. Som regionalt utvecklingsansvarig är Region Norrbotten en drivande kraft som säkerställer progression till nytta för samhället i stort. Arbetet med att **leda och samordna** det regionala utvecklingsarbetet kräver kontinuerliga dialoger, nätverk och andra samverkansformer på internationell, nationell, regional och lokal nivå.*

*Region Norrbottens verksamheter bidrar tillsammans till en **effektiv verksamhet** som svarar mot medborgarnas och samhällets behov. Regionen fortsätter ständigt att utveckla arbetssätt och metoder för en verksamhet som är förebyggande, samordnad och av hög kvalitet.*

Framgångsfaktor: Struktur för samverkan med andra aktörer

Tillsammans med andra aktörer kommunicerar Region Norrbotten att Norrbotten är en konkurrenskraftig, hållbar och innovativ arktisk region. Ett attraktivt geografiskt område för oss som bor och lever här samt för besökare, investerare och inflyttare. Kunskap om länet sprids och Norrbottens position, både i ett nationellt och internationellt perspektiv, utvecklas.

Region Norrbotten tillhandahåller mötesplatser för regionens aktörer att träffa varandra och/eller externa aktörer samt beslutsfattare. Kontinuerlig dialog förs med företagsfrämjande aktörer, näringslivskontoren och samhällsbyggnadskontoren i kommunerna och företag för konkreta projekt och ansökningar om investeringsstöd.

Ekonomiperspektivet - Långsiktigt hållbar ekonomi (RS, RUN, PN)

Hållbar ekonomi innebär finansiellt att regionen redovisar ett positivt balanskravs¹ resultat med en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning. Positivt resultat förutsätter att regionens verksamheter är anpassade till aktuell intäktsnivå och att varje verksamhet håller sin ekonomiska ram. Verksamheternas nettokostnadsutveckling är högre än utvecklingen av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Det positiva resultatet ger regionen möjlighet att göra reinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar. Positivt resultat skapar likviditet och ger möjlighet för regionen att fortsätta göra planerade avsättningar för att möta framtida kraftigt ökade pensionsutbetalningar.

Regionen uppnår en mer långsiktigt hållbar ekonomi genom att investera i och köpa utrustning och material som är återvunnet och efter användning återvinns i en mer cirkulär hushållning av begränsade resurser. Region Norrbotten skapar förutsättningar för tillväxt i länet på ett hållbart och modernt sätt. Regionen fokuserar på de påverkansfrågor som är viktiga för Norrbotten och tydliggör behoven för EU, riksdag och regering. **En positiv befolkningsutveckling och fler arbetade timmar** påverkar skatteunderlaget positivt och ger regionen ökade skatteintäkter. Delar av de värden som skapas vid exploatering av naturresurser ska stanna kvar i regionen och användas för Norrbottens utveckling.

Region Norrbotten **använder tillgängliga resurser så kostnadseffektivt** som möjligt, oavsett om verksamheten bedrivs i regionens regi eller av andra utförare. Hälso- och sjukvårdsverksamheten har en vårdkonsumtion och kostnadsnivå i genomsnitt som är i nivå med snittet i riket. Fokus är att arbeta med effektiviseringar i all verksamhet för att minska kostnaderna, öka produktiviteten och kvalitén. Regionen inför nya arbetssätt, omprövar gamla sanningar och använder ny teknik. Vården genomgår stora förändringar de närmaste åren, både vad gäller arbetssätt och på vilket sätt vårdens tjänster erbjuds befolkningen. Genom regionens hälsofrämjande arbete minskar efterfrågan på hälso- och sjukvård. Den vård regionen ger håller hög kvalitet, är tillgänglig och bedrivs kostnadseffektivt. I arbetet är medarbetarna delaktiga i processen med arbetsplatsens verksamhets- och budgetplanering samt resultatuppföljning. Det är en självklarhet att hålla budgeten.

¹ Balanskravsresultat = periodens resultat justerat för orealiserade vinster/förluster av pensionsmedelsförvaltningen.

Regionens upphandling, som beaktar varor och tjänsters hållbarhet, gör verksamheten mer klimatneutral. Regionens hållbara förvaltning av kapital och pensionsfonder bidrar till att uppfylla Agenda 2030-målen.

Framgångsfaktor: Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet

Vi behöver bli fler norrbottningar och skapa en attraktiv och livskraftig region för oss som redan bor här, och för dem som ska flytta hit från resten av Sverige och världen. Här behöver länets aktörer arbeta tillsammans för ett ökat arbetsmarknadsutbud, ökad livskvalitet och goda möjligheter till attraktiva boenden. En hållbar och livskraftig utveckling bygger på människors samförstånd, kunskap och kreativitet.

Framgångsfaktor: Kostnadseffektiv verksamhet

Region Norrbotten förvaltar skattemedlen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt för att bedriva regional utveckling.

Framgångsfaktor: Mobilisera externt utvecklingskapital

Region Norrbotten ska som regionalt utvecklingsansvarig tillsammans med andra aktörer mobilisera externa resurser till Norrbotten från nationell och EU-nivå. Strukturfondsprogrammen för EU:s fonder kommande period (2021-2027) är anpassade för Norrbottens behov och möjligheter.

Sammanhållningspolitiken är EU:s viktigaste verktyg för att skapa tillväxt och jobb lokalt och regionalt i Europa. EU:s nya programperiod är påbörjad där Region Norrbotten har rollen att medfinansiera och proaktivt främja tillkomsten av utvecklingsprojekt med finansiering från bland annat Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och programmet för Interreg Aurora.

Region Norrbotten ska även tillsammans med Norrbottens kommuner upparbeta EU-medel för att stärka kapaciteten i kommuner och regioner för en hållbar samhällsomställning.

Regionen arbetar för att delar av de värden som skapas vid exploatering av naturresurser ska stanna kvar i regionen och användas för Norrbottens utveckling.

Särskilda uppdrag

Regionala utvecklingsnämnden har tilldelats följande särskilda uppdrag från Strategisk plan 2023-2025. Nämnden ger regional utvecklingsdirektör i uppdrag att genomföra inriktningen och återkomma med förslag:

- Säkerställa en kontinuerlig process för ekonomi i balans. En kontinuerlig process som innebär såväl kostnadsminskningar som intäktsökningar. (RS, RUN)
- Säkerställa att RS och RUN:s ledning, styrning och uppföljning är ändamålsenlig utifrån barnrättsperspektivet att barnrättsperspektivet integreras i regionens verksamheter. (RS, RUN)
- Säkerställa att regionen har en ökad beredskap för framtida kriser (RS, RUN)
- Integrera regional överenskommelse om samverkan sluten mellan Region Norrbotten, civilsamhället och Länsstyrelsen i verksamheterna. (RS, RUN)
- Upprätta och anta en Idrottsplan. (RUN)

Ekonomiska förutsättningar och ramar

Fullmäktige har i Strategisk plan 2023-2025 gett regionala utvecklingsnämnden ett ekonomiskt utrymme om 392,3 miljoner kronor för 2023.

Ekonomiska förändringar jämfört med 2022

- Pris- och löneuppräknig utgör 11,5 miljoner kronor för 2023.
- Utökad ram för kulturenheten med 10 miljoner kronor för kultursatsningar.
- Utökning av anslaget för infrastruktur, Länstrafiken och Norrtåg med totalt 52 miljoner kronor.
- Återförd tillfällig budget om 2,9 miljoner kronor 2023 för infrastrukturuområdet.

Ekonomisk ram

Verksamhet (tkr)	2022	2023
Kultur*	112 017,2	126 501,9
Infrastruktur	123 179,1	174 853,4
Näringslivsutveckling	83 003,7	90 944,7
SUMMA	318 200,0	392 300,0

Satsningar för 2023 görs inom följande områden

- Ägarbidragen till bolagen ökas med totalt 4,3 miljoner kronor.
- Verksamhetsbidragen ökas med totalt 2,5 miljoner kronor.
- Utökning av anslaget till folkhögskolor, Norrbottens bildningsförbund med 2 miljoner.

Kultur

Budgeten för kultur fördelas enligt nedan.

Kultur (tkr)	2022	2023	Förändring jmf 2022 exkl prisförändring
Norrbottensmusiken	21 439,2	24 692,3	1 487,2
Norrbottens museum	27 693,1	28 835,0	0
Regionbiblioteket	4 175,7	4 466,5	0
Kulturfrämjande verksamhet	4 007,4	6 295,7	902,1
Stöd Kultur ¹⁾	51 370,7	58 881,5	7 510,8
Stöd fritidsorganisationer ¹⁾	3 331	3 331	0
Summa Kultur	112 017,1	126 502,0	9 900,0

1. Kulturstöd har fått en utökad ram om 10 miljoner för extra satsningar inom kulturområdet. Av dessa medel avgår 2,4 miljoner till finansiering av tjänster inom kulturområdet såsom, Controller, permanentering av Regionala kursskolesamordnare vilka återfinns inom Norrbottensmusiken samt projektledare digitalisering som återfinns inom Kulturfrämjande verksamhet. 100 tkr går till serviceavgift, Norrbottensbildningsförbund som from 2022 ligger under Näringslivet.

Infrastruktur och näringslivsutveckling

Budgeten för infrastruktur och näringslivsutveckling fördelas enligt nedan.

	2022	2023	Förändring jmf 2022 exkl prisförändring
INFRASTRUKTUR (tkr)			
Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM)			
Driftbidrag RKM ²⁾	2 890,0	5 607,0	2 717,0
Länstrafiken AB	80 000,0	119 488,4	39 488,4
Norrtåg AB	36 216,0	48 758,0	12 542,0
Oförutsedda kostnader	3 073,1	0,0	0,0
Summa RKM	122 179,1	173 853,4	54 747,4
Norrbotniabanan AB	1 000,0	1 000,0	0,0
Summa projekt	1 000,0	1 000,0	0,0
TOTALT INFRASTRUKTUR	123 179,1	174 853,4	54 747,4

2) Inklusive tågangeringskostnad 2023

NÄRINGSLIVSUTVECKLING tkr)			
Ägarbidrag	2022	2023	Förändring jmf 2022 exkl prisförändring
Arctic Business Incubator AB	1 500,0	3 000,0	1 500,0
ALMI Företagspartner Nord AB	5 934,7	6 520,7	262,0
BD Pop AB	3 118,5	3 618,5	500,0
Energikontor Norr AB	4 200,0	4 700,0	500,0
Filmpool Nord AB	17 597,6	18 097,6	500,0
Investeringar i Norrbotten AB	3 050,0	4 050,0	1 000,0
North Sweden	1 357,4	1 391,0	33,6
Summa ägarbidrag	36 758,2	41 377,8	4 295,6
Verksamhetsbidrag			
Coompanion Norrbotten	300,0	300,0	0,0
Hushållningssällskapet Norrbotten- Västerbotten	175,0	175,0	0,0
IUC Norr	1 000,0	1 000,0	0,0
Rättighetscentrum Norrbotten	400,0	400,0	0,0
Swedish Lapland Visitors Board	2 500,0	5 000,0	2 500,0
Teknikens Hus	3 000,0	3 000,0	0,0
Ung Företagsamhet i Norrbotten	285,0	285,0	0,0
Stöd folkbildning och mobilitetsersättning ³⁾	10 495,0	12 595,0	2 100,0
Stöd pensionärsorganisationer	551,6	551,6	0,0
Stöd hälso- och sjukvårdskompletterandeorganisati oner	427,0	427,0	0,0
Summa verksamhetsbidrag	19 133,6	23 733,6	4 600
Medlemsavgifter			
Norrlandsförbundet, Norrtåg, Sv Ekokommuner, Closer	97,2	747,2	650,0
Summa medlemsavgifter	97,2	747,2	650,0

NÄRINGSLIVSUTVECKLING tkr)			
Projekt			
Forskarutbildning LTU ⁴⁾	2 200,0	-2 200,0	-2 200,0
Summa projekt	2 200,0	0,0	-2 200,0
Egna regionala utvecklingsmedel (ERP)			
Regionala utvecklingsmedel	19 762,2	20 357,6	595,4
Regionala utvecklingsmedel, unga mfl ⁵⁾	5 052,5	5 052,5	
Summa ERP	24 814,7⁵⁾	25 410,1	595,4
TOTALT NÄRINGSLIVSUTVECKLING	83 003,8	90 944,7	
TOTALT INFRASTRUKTUR OCH NÄRINGSLIVSUTVECKLING	206 182,9	265 798,1	62 688,4

3) 100 tkr avser serviceavgift till Norrbottensbildningsförbund som under 2022 låg under Kulturstöd.

4) Forskarutbildning projekt som pågick under åren 2018–2022, totalt 5 år

5) Av egna regionala utvecklingsmedel riktas minst 20 procent till projekt inom områdena unga, jämställdhet, mångfald och integration enligt riktlinjerna för regionala utvecklingsmedel.

Risکاناليس

Utmaningen för verksamheterna blir att hålla sina ekonomiska ramar de kommande åren. Riskfaktorer för att de ekonomiska ramarna inte hålls är:

- Att kostnaderna för Regionala kollektivtrafikmyndigheten ökar och verksamheten inte kan identifiera andra områden för kostnadsminskning
- Oförutsägbara händelser som kan uppkomma vid kulturinstitutionerna. Exempelvis fastighetsfrågor men även ökade omkostnader utifrån omvärldsfaktorer som inte går att påverka.

Bilagor

1. [Regional utvecklingsstrategi Norrbotten 2030](#)
2. Smart specialiseringsstrategi för Norrbottens län 2030
3. Kulturplan för Norrbotten 2023-2026
4. Länstransportplan Norrbotten 2022-2033
5. Påverkansfrågor
6. Verksamhetsbeskrivningar

Bilaga 5 – Påverkansfrågor

Nedan följer de påverkanfrågor som faller inom nämndens ansvarsområde. Frågorna är grupperade under de prioriterade insatsområden som används i den Regionala utvecklingsstrategins (RUS).

Hög livskvalitet i attraktiva livsmiljöer

- Flexibel och tillåtande tillämpning av strandskyddet
- Införande av regionala/lokala naturresursavgifter
- Snabba och transparenta tillståndsprocesser för naturbaserad verksamhet
- Samordning av Norrbottens regionala fysiska planering
- Ökat kulturstöd för etablering av scen och teknik för dans, teater samt musik

Hållbara transporter och tillgänglighet

- Bredbandsutbyggnad till alla hushåll och företag
- Snabbt färdigställande av hela Norrbottenbanan
- Dubbelspår på Malmbanan
- Anslutning av Haparandabanan till finska järnvägsnätet
- Järnväg Svappavaara- Sodankylä

Smarta, hållbara innovationer och entreprenörskap

- Hållbart skogsbruk för klimatsmart utveckling
- Tryggad energiförsörjning för fortsatt utveckling och grön omställning

Flexibel och väl fungerande kompetensförsörjning

- Undanröja hinder för arbetspendling över nationsgränserna

Vilka påverkanfrågor som regionen väljer att prioritera kan variera över tid. Vissa frågor är lätta av avgränsa till omfattning och tidsåtgång, andra frågor handlar snarare om en förflyttning över tid och förutsätter ett långsiktigt påverkansarbete. EU-relaterade frågor hanteras ofta i Europaforum Norra Sverige vilket är Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtland Härjedalens samarbete för att påverka EU. Europaforums uppgift är att samordna insatserna från norra Sverige gentemot EU-nivån och att sprida kunskap om och förankra EU-politiken hos lokala och regionala politiker. Regionerna i norra Sverige har även inlett ett samarbete kring nationella påverkanfrågor. De frågor som samarbete inletts kring är; strandskydd, 1:1-medel, elförsörjning, bredbandsutbyggnad samt statlig närvaro i de regionala tillväxtprocesserna.

Bilaga 6 – Verksamhetsbeskrivningar

Avdelningen för regional utveckling består av två enheter:

Enheten för Näringsliv och Samhälle

Enheten har det samlade ansvaret för Region Norrbottens insatser inom näringslivs- och samhällsutveckling via påverkans- och strategiarbete samt projekt- och företagsstöd.

Kulturenheten.

Kulturenheten arbetar med att göra konst och kultur tillgängligt för norrbottningar och besökare och har det samlade ansvaret för Region Norrbottens insatser inom kulturområdet utifrån kultursamverkansmodellen. Enheten innefattar ett kansli samt kulturverksamheterna Norrbottens museum, Norrbottensmusiken, Regionbibliotek Norrbotten och den kulturfrämjande verksamheten.

De verksamheter som i Norrbotten ingår i samverkansmodellen är Norrbottensteatern och Riksteatern Norrbotten, Regionbiblioteket och Resurscentrum för Litteratur, Norrbottensmusiken, Norrbottens museum, Norrbottens Föreningsarkiv, Dans i Nord och länsdanskonsulent, Havremagasinet, Resurscentrum och länskonstkonsulent, Konstmuseet i Norr, Nationella minoriteter, Filmresurscentrum Filmpool Nord, Norrlands nätverk för musikteater och dans.

Verksamhet bedrivs även via ett antal bolag och stiftelser:

ALMI Företagspartner Nord AB

Almi verkar för att bärkraftiga idéer och företag ska utvecklas. Med rådgivning, lån, riskkapital och inkubation möter Almi kunder i företagandets alla faser – från idébärare till framgångsrika företagare. Arbetet är marknadskompletterande och utförs så att snedvridning av konkurrensen undviks. Almi ägs av staten tillsammans med regionala offentliga ägare och finns på 40 orter i landet. Almi Företagspartner Nord AB verkar i Norrbotten och Västerbotten och ägs av Almi Företagspartner AB till 51 procent samt av Region Norrbotten och Region Västerbotten till 24,5 procent vardera.

Arctic Business Incubator AB

Arctic Business Incubator AB (ABI) ägs till nio procent av Region Norrbotten, 11 procent av Längmanska företagarfonden samt 20 procent vardera av LTU Holding AB, Luleå kommun, Norrlandsfonden och Skellefteå kommun (via Fastighets Aktiebolaget Polaris). Bolagets uppdrag

är att vara en regionalt verkande inkubator för stöd till entreprenörer och potentiella tillväxtföretag. Verksamheten omfattar hela Norrbotten och Skellefteå.

BD Pop AB

BD Pop ägs till 55 procent av Region Norrbotten, 20 procent av Luleå kommun samt av Boden, Jokkmokk, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå och Övertorneå kommuner. Arbetet med att fler av länets kommuner ska bli delägare fortsätter. Bolaget är resurs- och produktionscentrum för populärmusik i syfte att stödja talanger, stärka den regionala musikbranschen och stimulera tillväxt av kreativa näringar. Huvudsaklig verksamhet är artistutveckling, branschutveckling, inspelning, distribution, marknadsföring, kompetens- och affärsutveckling samt arrangemang i samarbete med lokala arrangörer.

Energikontor Norr AB

Region Norrbotten äger Energikontor Norr AB till 50 procent med alla länets kommuner som övriga ägare. Bolagets uppdrag är att driva energi- och miljöfrågor på lokal och regional nivå i ett internationellt perspektiv. Detta görs genom att arbeta för en ökad användning av förnyelsebar energi och en ökad energieffektivisering. Arbetet ska även bidra till ett ökat regionalt samarbete inom energi- och miljöområdet samt till regionsamverkan i EU.

Filmpool Nord AB

Filmpool Nord ägs till 32,86 procent av Region Norrbotten och resterande ägare är elva av länets kommuner. Bolagets två huvuduppdrag är att vara ett produktionscentrum för långfilm, audiovisuella verk och TV-drama samt vara ett regionalt resurscentrum med bland annat filmpedagogik, barn- och ungdomsverksamhet, talangutveckling, digitalutveckling, visning och spridning av film, filmkulturella frågor och biograffrågor. Bolaget stärker också den regionala filmbranschen genom att lyfta fram och förmedla kontakter till regionens inspelningsmiljöer, filmarbetare, teknikbolag och serviceföretag vid nationella och internationella filminspelningar.

Informationsteknik i Norrbotten AB

Region Norrbotten äger Informationsteknik i Norrbotten AB (IT Norrbotten) tillsammans med länets kommuner. Regionens ägarandel är 47 procent. Bolaget ska erbjuda ett länsgemensamt fiberbaserat höghastighetsnät till näringsliv och offentlig service för ett utökat tjänsteutbud som bidrar till ekonomisk tillväxt och utveckling.

Investeringar i Norrbotten AB

Investeringar i Norrbotten AB (Invest in Norrbotten) ägs till 84,8 procent av Region Norrbotten. Övriga ägare är Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare,

Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå och Övertorneå kommuner. Invest in Norrbotten arbetar med att exportera kännedom och kunskap om affärsmässiga möjligheter i Norrbotten för att få fler etablerare och investerare. Invest in Norrbotten koordinerar ett systematiskt, proaktivt investerings- och etableringsarbete i Norrbotten och länets kommuner.

Konstmuseet i Norr

Konstmuseet i Norr bildades 2017 av Region Norrbotten och Kiruna kommun. Kommunalförbundet ansvarar för att driva konsmuseiverksamhet i Norrbottens län. Länskonstmuseet invigdes 2018. Region Norrbotten äger 60 procent.

Kulturfrämjande verksamheter

Region Norrbottens kulturfrämjande verksamheter ska stärka och utveckla litteratur-, dans-, konst- och hemslöjdsområdet i Norrbotten. Verksamheten bedrivs genom konsulenter inom dans, konst och hemslöjd och som resurscentrum för litteratur och konst. I verksamheten ingår även arbetet med Region Norrbottens konst. Konsulentverksamhet och resurscentrum ingår i den statliga kultursamverkansmodellen och omfattas av förordningen (2010:2012) om fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Konsulenternas uppdrag syftar till att skapa förutsättningar för och utveckla de olika kulturområdena i Norrbotten. Arbetet ska bedrivas med ett särskilt fokus på barn och ungas förutsättningar att möta dans, konst och hemslöjd samt för att utveckla deras lust och kompetenser inom de olika kulturområdena. Arbetet handlar ofta om att vara en länk mellan olika aktörer som skola, föreningar, kommuner, institutioner och professionella kulturskapare samt att stötta och driva projekt, utbildningar och nätverk. Konsulenterna är sakkunniga inom sina respektive fält och samarbetar med andra konsulenter, utvecklare och främjandeverksamheter nationellt.

Resurscentrum för konst och Resurscentrum för litteratur syftar till att stötta de professionella aktörerna inom konst- och litteraturområdet i Norrbotten. Verksamheterna arbetar med stöd och rådgivning samt för att skapa synlighet och arbetstillfällen för aktörer inom respektive område. Arbetet innebär bland annat att initiera och samordna nätverk, utbildningar, förmedling av uppdrag, utställningar och projekt. Arbetet genomförs i samarbete med lokala, nationella och internationella aktörer.

Verksamheten för Region Norrbottens konst syftar till att skapa tilltalande miljöer inom Region Norrbottens verksamheter. Det handlar om både lös konst och konstnärlig gestaltning. Lös konst kan vara målningar, skulpturer och textila verk. Konstnärlig gestaltning innebär konst som är mer integrerad i byggnaden eller platsen där den är placerad. Arbetet med regionens konst innebär bland annat placering av konst, löpande skötsel samt registrering och

inventering. Region Norrbotten tillämpar enprocentregeln och upphandlar konstnärlig gestaltning vid större ny- om- och tillbyggnationer av regionens fastigheter.

Norrbotteniaban AB

Norrbotteniaban AB ägs av Region Norrbotten, Region Västerbotten, landstinget Västernorrland samt berörda kommuner längs den tänkta bansträckan. Syftet är främst att ge arbetet för Norrbotteniaban en juridisk och organisatorisk plattform och att tydligt markera länens ambition och engagemang för att genomföra projektet.

Norrbottens museum

Museilagen (2017:563) som trädde i kraft 2017 reglerar de offentligstyrda museerna. I den fastställs att museerna skall bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Museerna utgör samhällets kollektiva minne och Norrbottens museum arbetar med både materiella och immateriella värden.

Norrbottens museum bedriver verksamhet inom områdena arkeologi, bebyggelsevård, etnologi, föremåls- och bildsamlingar, arkivverksamhet, bibliotek och publik verksamhet. Norrbottens museums uppdrag är att undersöka, samla, vårda, visa och berätta om länets kulturarv och utveckla det.

Norrbottens museum och Norrbottens Föreningsarkiv ansvarar gemensamt för Arkivcentrum som tillhandahåller museets- och föreningsarkivets arkivsamlingar samt ett bibliotek.

Inom områdena arkeologi, byggnadsvård och etnologi är museets uppdrag att bevara, undersöka, förmedla och utveckla Norrbottens kulturarv och kulturmiljöer. Det sker genom att bedriva forskning, genomföra arkeologiska undersökningar och uppdrag, följa upp tips om kultur- och fornlämningar från allmänheten, samt ge rådgivning till ägare av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, dokumentation av samhällsomvandlingar och nedteckning av muntliga traditioner och upplevelser.

Norrbottens museums ambition är att vara relevant för medborgarna var man än bor och ska därför göra digitala satsningar på ett strategiskt sätt.

Norrbottensmusiken

Norrbottensmusiken ska arbeta med professionell musikverksamhet i Norrbottens län. Länets publik ska erbjudas en professionell, högkvalitativ scenkonst med en varierad repertoar för barn, unga och vuxna. I kontinuerlig samverkan med länets samtliga kommuner ska målet uppnås om att vara relevanta, nära och tillgängliga i hela regionen. Norrbottensmusiken ska

inom ramen för sin verksamhet stödja och utveckla samarbetet med det fria musiklivet i länet. Årligen når Norrbottensmusiken med sina 420 konserter och workshops 28 000 barn och unga och 36 000 nås av institutionens offentliga konserter. Norrbottensmusiken har i uppdrag att ge barn och unga från förskola till och med gymnasiet tillgång till professionell scenkonst genom turnéer till länets skolor.

De professionella ensemblerna har olika uppdrag och verksamhetsområden, såväl geografiskt som konstnärligt. Ensemblerna Norrbotten Big Band och Norrbotten NEO är organisationens spetsverksamheter och ska lägga stor vikt vid att arbeta med konstnärlig utveckling inom sina respektive genrer och, förutom i Norrbotten, även verka som ambassadörer för norrbottniskt och svenskt musikliv, såväl nationellt som internationellt. Ensemblerna fullföljer även pedagogiska uppdrag som mentorer. Norrbottens Kammarorkester verkar primärt i Norrbotten och ska producera konserter med i huvudsak klassisk orkestermusik. Piteå Kammaropera med Kyrkoopera har statligt stöd, genom Nätverket för Norrlands Musikteater och Dans, för att verka i de fyra Norrlandslänen. Piteå Kammaropera ska arbeta för att förnya operakonsten och producera kammaropera för teater- och kyrkorum. Norrbottensmusiken ska också genom konstnärlig och pedagogisk länsverksamhet främja tillväxten av unga musiker och sångare i Norrbotten genom ungdomsensemblerna Norrbottens Ungdomssymfoniker, ungdomsstorbandet Arctic Youth Jazz Orchestra och vokalensemblen Arctic Light.

Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten

Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten (RKM) är ett kommunalförbund som ska samordna, effektivisera och utveckla kollektivtrafiken. Medlemmar är länets kommuner samt regionen. Länstrafiken i Norrbotten är ett helägt dotterbolag till Regionala kollektivtrafikmyndigheten. Länstrafiken hanterar praktiskt medlemmarnas trafik i länet. Norrtåg är ett bolag som RKM äger till 25 procent. Resterande ägs av kollektivtrafikmyndigheterna i Jämtland och Västernorrland samt av Länstrafiken i Västerbotten. Norrtåg organiserar och hanterar den regionala tågtrafiken i regionen.

Regionbibliotek Norrbotten

Regionbibliotek Norrbottens verksamhet regleras i Bibliotekslagen (Bibliotekslag 2013:801). I lagen anges att varje region ska bedriva regional biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet. Arbetet ska bedrivas med ett särskilt fokus på barn och ungas delaktighet och medskapande, personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och urfolket samt personer med annat modersmål än svenska.

Tillsammans med den statliga och kommunala nivån ska den regionala biblioteksverksamheten även följa upp kommunernas biblioteksplaner.

Regionbibliotek Norrbotten ska i samverkan med kommunerna arbeta med strategisk biblioteksutveckling och vara en sammanhållande aktör inom samarbetsorganisationen Biblioteken i Norrbotten. Arbetet ska bidra till en förbättrad och mer likvärdig tillgång till biblioteksverksamhet för länets invånare och till ett kvalitativt utbud av bibliotekstjänster. Regionbiblioteket har för folkbiblioteken och kommunerna slutit avtal för gemensamma bibliotekssystem och medietjänster. Det digitala biblioteket Bibblo.se drivs och utvecklas i samverkan mellan regionen och kommunerna.

Språkrevitalisering handlar om att skydda och främja de nationella minoriteternas och urfolkets språk. Genom olika insatser kan barn och vuxna som tillhör en nationell minoritet få möjlighet att lära sig, utveckla och använda sitt språk.

Polarbibblo är en webbplats där barn får göra sin röst hörd genom skapande och där barns bidrag i utgör innehållet. Från 2022 är Polarbibblo en ny verksamhet inom kultursamverkansmodellen med statliga medel som en resurs för hela landet och för Sápmi. Med stöd av Kungliga biblioteket ska Polarbibblo utvecklas på fler nationella minoritetsspråk.

Regionbiblioteket ska i samverkan med Resurscentrum för litteratur arbeta för att främja litteraturen och läsningen i länet.

Samfinansierade kulturverksamheter med kommuner

Utöver kulturinstitutionerna har regionen samfinansierade verksamheter tillsammans med kommuner:

- Dans i Nord tillsammans med Piteå kommun.
- Havremagasinet tillsammans med Bodens kommun.
- Konstmuseet i Norr tillsammans med Kiruna kommun. Organiserat som ett gemensamt kommunalförbund

Stiftelsen Ájtte – Svenskt Fjäll- och samemuseum

Ájtte är huvudmuseum för den samiska kulturen i Sverige. Det är ett specialmuseum för fjällregionens natur och kultur och fungerar även som en resurs för andra museer i landet. Stiftelsen bildades 1983 av staten, Region Norrbotten, Jokkmokks kommun, Svenska Samernas Riksförbund och Same Átnam.

Stiftelsen Norrbottensteatern

Norrbottensteatern drivs i form av en stiftelse med Region Norrbotten och Luleå kommun som huvudmän. Regionens andel är 58 procent. Uppdraget är

att driva och organisera konstnärlig verksamhet. Via produktioner och distributionsformer ska teatern nå människor i deras egen miljö.